

RTU studiju kurss "Spāņu valoda: tulkošanas prakse I"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0904
Nosaukums	Spāņu valoda: tulkošanas prakse I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Linda Gaile - Nozares speciālists (doktorants)
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss "Spāņu valoda: tulkošanas prakse I" sniedz teorētisku ieskatu tulkojumzinātnē un praktisku ievadu tulkotāja darba praksē, uzsverot ne tikai translatoloģiskos un avotvalodas kā arī mērķvalodas lingvistiskos aspektus, bet arī avotkultūras un mērķkultūras specifiskās nianšes un starpkultūru atšķirības, ar kurām nākas saskarties, tulkojot informatīvus, apelatīvus un ekspresīvus tekstus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir apgūt galvenās iemaņas rakstiskajā tulkošanā (teksta lasīšanas un analīze, teksta tulkošana, rediģēšana un sagatavošana), izprast tulkošanas procesu, izprast gramatiskās un stilistikās nianšes, tulkojot no spāņu valodas latviešu valodā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīga teorētiskās literatūras apguve (referāts par vienu tēmu), Teksta analīze pirms tulkošanas veikšanas. Patstāvīgi veikti rakstiskie tulkojumi.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Hurtado, Albir Amparo (2011). Traductología y traducción. Introducción a la traductología. Cátedra. 2. Matos, Morgana Aparecida de, Schurster, Karl. Traducción y paratraducción. Manipulaciones ideológicas y culturales. Berlin, Boston: De Gruyter, 2024. 210 pp. 3. Moya, Virgilio. Nombres propios: su traducción. Universidad de las Palmas de Gran Canaria. Revista de Filología de la Universidad de La Laguna, n.o 12(1993), 233-247. 4. Placinska, Alla. Spāņu īpašvārdu atveides problemātiskie jautājumi. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Populārzinātnisko rakstu krājums Nr. 15/2020. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2020. 36.-48. lpp. 5. Stilis, Jānis. Tulkojumzinātnes jautājumi. Teorija un prakse. Ventspils: Ventspils Augstskola, 2009. 264. lpp. ISBN 978-9984-648-05-7 6. Stile, Aija; Veckrācis, Jānis. Tulkojumu redakcionālā pilnveide. Mācību līdzeklis. Ventspils: Ventspils Augstskola, 2021. ISBN 978-9934-607-00-4 7. Zauberga, Ieva (2016). Tulkošanas teorija profesionāliem tulkiem un tulkotājiem. Tulkojums latviešu valodā (Theoretical Tools for Professional Translators). LU HZF, Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa. Papildu / Additional: 1. Čestermens, Endrū (2019). Tulkošanas mēmi. Ideju izplatīšanās tulkošanas teorijā. Papildinātais izdevums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 280 lpp. ISBN 978-9934-18-460-4. 2. Cabré, María Teresa (2006). La terminología en el siglo XXI: contribución a la cultura de la paz, la diversidad y la sostenibilidad. IX Simposio Iberoamericano de Terminología, RITERM04. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. 3. Cabré, María Teresa (2000). El traductor y la terminología: necesidad y compromiso. Panace@ Vol. 1, No. 2. Diciembre, 2000. 4. Flotova, Luīze fon. Tulkojums un dzimte: tulkošana feminismā laikmetā. Tulkojuši Dens Dimiņš, Dace Strelevica-Ošiņa. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2021. 192 lpp. 5. Gaile, Linda (2005). Tulka kompetences apjoms. Sastatāmā un lietišķā valodniecība. Zinātniskie raksti, XIII. Rīga: Moderno valodu fakultāte, Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa. 40.-52. lpp. ISBN 9984-30-083-8 6. Newmark, Peter (2010). Manual de traducción. Madrid: Cátedra. 365 lpp. ISBN: 978-84-376-1091-7. 7. Mizūne, Sabīne (2020). Spāņu valodas īpašvārdu atveides grūtības latviešu valodā. Ventspils: Ventspils Augstskola. 8. Ortega y Gasset, José. Miseria y Esplendor de la Traducción. Obras Completas, Tomo V, Madrid: Revista de Occidente, 1937, 1947. Traducción, Scientia Traductionis, n.13, 2013. Disponible: http://dx.doi.org/10.5007/1980-4237.2013n13p5. 9. Placinska, Alla. Latviešu literatūra spāņu valodas tulkojumos: konceptuālie jautājumi. Latviešu valoda kā tulkojumvaloda. Rakstu krājums. Redkolēģija: Andrejs Veisbergs, Gunta Ločmele, Nijole Maskaliuniene, Jānis Sīlis. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2021. 206.lpp. 10. Veisbergs, Andrejs. Tulkojumi latviešu valodā. 16. – 20. gadsimta ainava. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2022. 264 lpp. Citi informācijas avoti / Other sources of information: 1. Diccionario de la lengua española. Madrid: Real Academia Española. Disponible: https://dle.rae.es/ 2. Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca [tiešsaiste]. Pieejams: https://tezaurs.lv/ 3. Nacionālā enciklopēdija. Latvijas Nacionālā Bibliotēka [tiešsaiste]. Pieejams: https://enciklopedija.lv/ 4. Sendebars, Revista de Traducción e Interpretación. Granada: Universidad de Granada. Disponible: http://revistaseug.ugr.es/index.php/sendebars 5. Vārdnīcas / Dictionaries [tiešsaistē / online]: * http://www.wordreference.com/es/ * http://www.fundeu.es/ * http://cvc.cervantes.es/trujaman 6. Diccionario multilingüe WORDREFERENCE. Disponible: www.wordreference.com 7. Garnacho Lopez, Pilar; Martin Acosta, Lola. Diccionario de DUDAS del estudiante de español como lengua extranjera. Madrid: SGEL, 2014. 189 pág. 8. Personvārdu atveide. Tiešsaistes avots, pieejams: www.personvarduatveide.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Latviešu valoda C1/C2, spāņu valoda B1/B2.

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakst stundas	Patstāv. darbs	Kontakst stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads tulkošanā, tulkojumzinātnē (pētniecības jomas). Tulkojumzinātnes terminoloģija.	4	6	0	0
2. Rakstiskās un mutvārdu tulkošanas metodes un paņēmieni. Teksts kā tulkošanas objekts.	4	6	0	0
3. Tulkošanas process (teksta analīze, tulkošana, rediģēšana, nodošana), tulkotāja profils, tulkotāja darba rīki (vārdnīcas, enciklopēdijas, leksikoni, glosāriji, u.c.)	4	8	0	0
4. Kultūras aspekti tulkošanā (institūciju nosaukumi, personvārdu un toponīmu atveide latviešu valodā, ēdieni un dzērieni, tradīcijas un svētki; filmu nosaukumi u.c.).	4	6	0	0
5. Informatīvo tekstu tulkošana.	4	6	0	0
6. Apelatīvo tekstu tulkošana.	4	6	0	0
7. Ekspresīvo tekstu tulkošana.	4	6	0	0
8. Specifisku leksikas variantu tulkošana (spārnotie teicieni, frazeoloģismi, reģionālismi, idiolekts, sociolekts u.c.).	4	8	0	0
Kopā:	32	52	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Ir izpratne par galvenajām teorētiskajām atziņām tulkojumzinātnē un tulkošanas praksē, tulkošanas metodēm un paņēmieniem. 2. Apgūst pamatterminoloģiju tulkojumzinātnē. 3. Ir izpratne par teksta veidiem, tulkošanas procesu un tulkošanas darba struktūru. 4. Ir zināšanas par dažāda veida uzziņu avotiem, tulkotāja darbam nepieciešamajiem darba materiāliem. 5. Zināšanas par avotvalodas (AV) un mērķvalodas (MV) atšķirībām. 6. Ir zināšanas par kultūras aspektiem saistībā ar tulkošanu.	Pārbaudes veids: referāts; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikta teksta analīze; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikti tulkojumi; pārbaudes veids: eksāmens.
PRASMES: 1. Izprot atšķirības starp teksta veidiem reģistra, stila, sintakses un leksikas ziņā. 2. Prot izmantot tulkošanas darbam nepieciešamos avotus, piemēram, datubāzes, vārdnīcas, glosārijus, enciklopēdijas, u.c. darba materiālus. 3. Apzinās tulkošanas procesa laikā radušās grūtības un prot rast atbilstošus risinājumus. 4. Prasme noteikt problemātiskus elementus avottekstā (piemēram, terminus, nosaukumus, avotvalodai un avotkultūrai raksturīgus elementus, frazeoloģiskās vienības) un izmantot atbilstošus paņēmienus to tulkošanai. 5. Prot pamatot savu tulkojumam pielietoto izvēli un savu viedokli. 6. Prot pielietot esošās vadlīnijas spēņu valodas personvārdu, toponīmu atveidei latviešu valodā.	Pārbaudes veids: referāts; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikta teksta analīze; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikti tulkojumi; pārbaudes veids: eksāmens.
KOMPETENCES: 1. Spēj tulkot informatīvus, apelatīva un ekspresīva satura tekstus. 2. Zina sameklēt un izmantot tulkotāja darbam nepieciešamo informāciju (terminoloģijas avotus, stila nianšes, vārdu lietojumu u.c.), kas svarīga precīzai teksta tulkošanai. 3. Spēj izvērtēt automatizēta (mašīntulkošanas piedāvāta) tulkojuma kvalitāti. 4. Spēj atrast un labot kļūdas savā tekstā.	Pārbaudes veids: referāts; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikta teksta analīze; Pārbaudes veids: patstāvīgi veikti tulkojumi; pārbaudes veids: eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Referāts (Teorētiskās literatūras patstāvīga apguve).	20
Aktīvs darbs praktiskajās nodarbībās: patstāvīga teksta analīze un tulkošana.	50
Eksāmens.	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	